

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Retouradres: Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

Gemeente Amsterdam
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Monumentenregistratie
T 033 42 17 421
F 033 42 17 799

Onze referentie
MS-2013-1447

Bijlagen
besluit met bijlagen

Datum **15 SEP. 2015**
Betreft aanwijzing beschermd monument
Monumentnummer : 532136
Gemeente : Amsterdam
Willem van Weldammelaan bij 96 te Amsterdam

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij wil ik u graag laten weten dat ik besloten heb het bovengenoemde object aan te wijzen als een door het rijk beschermd monument. U krijgt deze brief omdat u volgens het Kadaster de eigenaar of gerechtigde bent.

In een vorige brief heb ik u - of een vorige eigenaar of gerechtigde - al ingelicht over hoe de procedure verloopt. Een belangrijk punt uit die brief is de voorbescherming. Die houdt in dat u geen wijzigingen meer mag uitvoeren zonder vooraf toestemming aan de gemeente te vragen.

Nog niet definitief

Op dit moment is het besluit nog niet definitief. U (en eventueel ook een andere belanghebbende) kan namelijk nog bezwaar maken. Daarvoor hebt u 6 weken de tijd na de dagtekening van dit besluit. Onderaan het besluit staat hoe u, indien gewenst, bezwaar kunt maken.

Als niemand binnen 6 weken bezwaar heeft gemaakt, is het besluit onherroepelijk. Als er wel iemand bezwaar maakt, wordt eerst het bezwaar behandeld en een eventueel daarop volgend beroep.

De voorbescherming blijft van kracht tijdens de behandeling van een bezwaar of beroep. U moet dan dus nog steeds voor elke wijziging aan het object een vergunning aanvragen. Informatie over de vergunning kunt u bij de gemeente krijgen.

Definitieve bescherming

Zodra het besluit onherroepelijk is, laat ik het monument opnemen in het register van rijksmonumenten. De voorbescherming gaat dan over in een definitieve bescherming en de wettelijke bepalingen van de Monumentenwet 1988 worden dan blijvend van kracht. Dit betekent dat voor wijzigingen aan het object een vergunning moet worden aangevraagd.

Zorgvuldigheid

Voor mijn besluit ben ik uitgegaan van het beleid voor het aanwijzen van beschermde rijksmonumenten. Verder heb ik de adviezen ingewonnen van de Raad voor Cultuur, de gemeente en zo nodig de provincie.

Vragen stellen of reageren

Meer informatie vindt u op www.cultureelerfgoed.nl, de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Daar vindt u ook de wettekst en de beleidsregel(s) voor de aanwijzing van beschermde monumenten. U kunt ook mailen met info@cultureelerfgoed.nl of bellen met onze InfoDesk, telefoonnummer 033 42 17 456.

Hoogachtend,

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a horizontal line followed by a stylized, scribbled flourish. The signature is enclosed within a hand-drawn circle.

drs. Cees van 't Veen
algemeen directeur

KENNISGEVING BESLUIT

DATUM:

DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP.

Gelet op de artikelen 3 en 4 van de Monumentenwet 1988 (Staatsblad 1988 nr. 638);

Gehoord de gemeente waarin de hierna te noemen onroerende zaak is gelegen;
Gehoord gedeputeerde staten van de provincie waarin de hierna te noemen onroerende zaak is gelegen, indien dit zich bevindt buiten de in artikel 20a, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (Staatsblad 1994 nr. 475) bedoelde bebouwde kom;

Gehoord de Raad voor cultuur;

BESLUIT

De als volgt aan te duiden onroerende zaak aan te wijzen als beschermd monument:

Provincie : Noord-Holland
Gemeente : Amsterdam

Monumentnummer : 532136

PLAATSELIJKE AANDUIDING

Plaats : Amsterdam
Straat : Willem van Weldammelaan
Huisnummer : bij 96

KADASTRALE AANDUIDING

Kad. Gemeente : Amsterdam AK
Sectie : AK
Nummer : 2784

Kad. Gemeente : Amsterdam AK
Sectie : AK

Nummer : 3167

Kad. Gemeente : Amsterdam AK
Sectie : AK
Nummer : 3223

Kad. Gemeente : Amsterdam AK
Sectie : AK
Nummer : 3542

Kad. Gemeente : Amsterdam AK
Sectie : AK
Nummer : 4554

Kad. Gemeente : Amsterdam AK
Sectie : AK
Nummer : 4674

OMSCHRIJVING

Stadspark met bruggen, banken, keermuren en pergola (alleen middendeel).

Voor de overwegingen die aan dit besluit ten grondslag liggen, wordt verwezen naar de bij dit besluit gevoegde bijlage, die geacht moet worden in dit besluit te zijn herhaald en opgenomen, alsmede naar de bovengemelde omschrijving.

Een afschrift van dit besluit zal, onder gelijke dagtekening, worden verzonden aan de overige belanghebbende(n).

Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het monument is gelegen, leggen dit besluit op de secretarie ter inzage. De burgemeester maakt de terinzagelegging op de gebruikelijke wijze bekend.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

w.g.

drs. Cees van 't Veen
algemeen directeur

BESLUITMOTIVERING

- maakt deel uit van het besluit

betreffende: Stadspark met bruggen, banken, keermuren en pergola

naam: Gijsbrecht van Aemstelpark
gemeente: Amsterdam
plaats: Amsterdam
straat en huisnummer: Willem van Weldammelaan bij 96

nummer: 532136

AANLEIDING

De aanwijzing gebeurt op voorstel van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, in het kader van het aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965. Op 30 oktober 2013 is de aanwijzingsprocedure, bedoeld in de Monumentenwet 1988 (artikel 3), gestart.

AANWIJZINGSBELEID

Vanaf 1 januari 2013 geldt de Beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2013, beleidsregel van de Minister van OCW van 15 februari 2013, Staatscourant 26 februari 2013, nr.5217 (hierna: Beleidsregel 2013).

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 5, eerste lid) vindt aanwijzing als beschermd monument plaats van een monument dat is vervaardigd vanaf 1940, indien:

- a. het monument is opgenomen in een aanwijzingsprogramma, of
- b. het monument
 1. vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde kan worden aangemerkt als een nationaal of internationaal erkend kenmerkend monument van de Nederlandse architectuur, stedenbouw, landinrichting, bouwtechniek of ruimtegebonden kunst, en
 2. vergelijkbare monumentale waarde heeft als de gebouwde monumenten die behoren tot de ongeveer 100 meest waardevolle monumenten die zijn gebouwd in de periode van 1940 tot en met 1958, bedoeld in de Tijdelijke beleidsregel aanwijzing beschermde monumenten 2007 (artikel 3, onderdeel b).

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 5, tweede lid) is een aanwijzingsprogramma als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, in elk geval het aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965.

In dit geval is het monument opgenomen in het aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965.

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 6, tweede lid) past de Minister bij het opstellen van een aanwijzingsprogramma voor monumenten uit de periode 1959 tot en met 1965, bedoeld in artikel 5, tweede lid, de volgende criteria toe:

- a. het desbetreffende monument is een evidente mijlpaal in de ontwikkeling van de architectuur, stedenbouw, landinrichting, bouwtechniek of ruimtegebonden kunst in Nederland, wat onder meer blijkt uit een vooraanstaande positie en duiding in de nationale en internationale vakliteratuur, of
- b. het desbetreffende monument is een essentieel toonbeeld van de cultuurhistorische of sociaalhistorische ontwikkelingen van de wederopbouwperiode in Nederland.

Op grond van de Beleidsregel 2013 (artikel 7), wordt bij de aanwijzing van een monument als beschermd monument rekening gehouden met de mate waarin het monument:

- a. een positief behoudsperspectief heeft, zowel technisch als functioneel, en
- b. een positieve invloed heeft op de kwaliteit van de ruimtelijke omgeving.

HOREN VAN BELANGHEBBENDEN

Ter voldoening aan het bepaalde in de Monumentenwet 1988 (artikel 3, vierde lid), heeft het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid belanghebbenden op de hoogte gesteld van de aanwijzingsprocedure en hen in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Van bezwaar is niet gebleken.

ADVIES GEMEENTE

Het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid heeft bij brief d.d. 28 maart 2014 positief geadviseerd ten aanzien van aanwijzing als beschermd monument.

De noordelijke grens van het beschermde gebied zou iets verlegd moeten worden om aansluitend aan de bebouwing een strook te creëren waarin maatwerk ten behoeve van de aangrenzende panden mogelijk is. Ook wordt ruimte gevraagd voor aanpassingen aan het park. Voor de beschrijving van het monument worden een aantal aanvullingen/wijzigingen voorgesteld. Het in het park gelegen restaurant en het kadastrale perceel waarop het is gelegen zouden buiten de aanwijzing moeten blijven.

ADVIES PROVINCIE

Ingevolge de Monumentenwet 1988 (artikel 3, tweede lid) is aan gedeputeerde staten niet gevraagd te adviseren, omdat het object niet buiten de krachtens de Wegenverkeerswet 1994 vastgestelde bebouwde kom ligt.

ADVIES RAAD VOOR CULTUUR

De Raad voor Cultuur heeft bij brief d.d. 17 maart 2015 positief geadviseerd ten aanzien van aanwijzing als beschermd monument.

WAARDERING

I Cultuurhistorische waarde: belang van het object/complex

Het Gijsbrecht van Aemstelpark is van belang als een nog goed bewaard gebleven centrale recreatieplek binnen een nieuw ontworpen stadsdeel. Het park is een goed voorbeeld van de invloed van de nieuwe zakelijkheid binnen de tuinarchitectuur, waar deze maar zelden werd toegepast.

II Architectuur- en kunsthistorische waarde: (bijzonder) belang van het object/complex

Het Gijsbrecht van Aemstelpark is een van de weinige parken in Nederland waar de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid tot uiting komt en zo vergaand is doorgevoerd. Boer was een van de weinige tuin- en landschapsarchitecten die al direct na de oorlog de nieuwe zakelijkheid toepast in de tuinarchitectuur. Het ontwerp heeft hoogwaardige esthetische kwaliteiten. Er is sprake van bijzonder materiaalgebruik en ornamentiek.

III Situationele en ensemblewaarde

Het park strekt zich uit over de gehele oost-west as van de wijk Buitenveldert en vormt een geïntegreerd onderdeel met de omliggende stedenbouw. Het park sluit aan op het stedenbouwkundig patroon van de wijk Buitenveldert.

IV Gaafheid en herkenbaarheid: belang van het object/complex

Het middendeel is gaaf en herkenbaar en heeft ondanks enkele wijzigingen niets van zijn oorspronkelijke ontwerpintentie verloren. De oorspronkelijke beplanting, padenpatroon, banken, bruggen, muren en pergola zijn allen nog aanwezig. Sinds de aanleg heeft het Gijsbrecht van Aemstelpark gefunctioneerd als openbaar wandelpark en groene schakel binnen de wijk.

V Onderdelen zonder monumentale waarde

Het restaurant "Halvemaan" aan de zijde van de Van Leijenberghlaan ligt binnen de beschermde aanleg, maar maakt zelf geen onderdeel uit van de objecten behorende bij het parkontwerp en valt niet onder de bescherming.

De delen van het park ten westen van de Buitenveldertselaan en ten oosten van de Van Leijenberghlaan maken wel deel uit van het oorspronkelijke ontwerp, maar zijn aanzienlijk gewijzigd en van onvoldoende waarde om voor bescherming in aanmerking te komen.

OVERWEGINGEN

Aan de overwegingen van de Monumentenwet 1988 ligt onder meer ten grondslag het meer betrekken van lagere overheden bij het behoud van monumenten. In de Memorie van Toelichting wordt het grote belang gememoreerd dat in de huidige wet

wordt gehecht aan de inbreng van vooral de gemeente over de aanwijzing. Hoewel op rijksniveau over het al dan niet beschermen wordt beslist, komt aan de adviezen van de lagere overheden een invloedrijke plaats toe. Slechts op zwaarwegende gronden zal de minister van die adviezen kunnen afwijken. In dit geval bestaat daartoe gedeeltelijk aanleiding.

Naar aanleiding van het advies van de gemeente wordt het volgende opgemerkt:

De begrenzing van het beschermde gebied is aangepast conform het voorstel van de gemeente.

Het in het park gelegen restaurant maakt geen deel uit van het aanwijzingsvoorstel en is ook geen onderwerp van dit besluit. De kadastrale percelen waarop het is gelegen, AK 3167 en AK 3542, maken echter wel deel uit van het ontwerp van het park en daarom ook van het beschermde gebied. Veranderingen op deze percelen kunnen evenzeer van invloed zijn op het ontwerp als veranderingen op andere gedeelten van het beschermde park.

Dat de aanwijzing als beschermd monument enige belemmeringen met zich mee kan brengen wordt niet ontkend. Dit hangt echter samen met de maatregelen ter bescherming van monumenten, waarin onder meer de Wabo (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) voorziet. Artikel 2.1, eerste lid, onder f, van de Wabo bepaalt -kort gezegd- dat het verboden is zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit het in enig opzicht wijzigen dan wel gebruiken of herstellen van een monument op een wijze waardoor het monument wordt ontsierd of in gevaar gebracht. De aanwijzing als beschermd monument heeft echter niet zonder meer tot gevolg dat veranderingen en aanpassingen daarvan aan een doelmatig geoordeeld gebruik niet meer mogelijk zouden zijn. Door middel van het vergunningstelsel wordt bezien of, en in hoeverre, aan de wensen van de betrokkene kan worden tegemoetgekomen. Ingevolge artikel 2.15 van de Wabo wordt daarbij rekening gehouden met het gebruik van het monument. Dit betekent dat van geval tot geval beoordeeld dient te worden in hoeverre aan de wensen van de verzoeker om vergunning kan worden tegemoetgekomen.

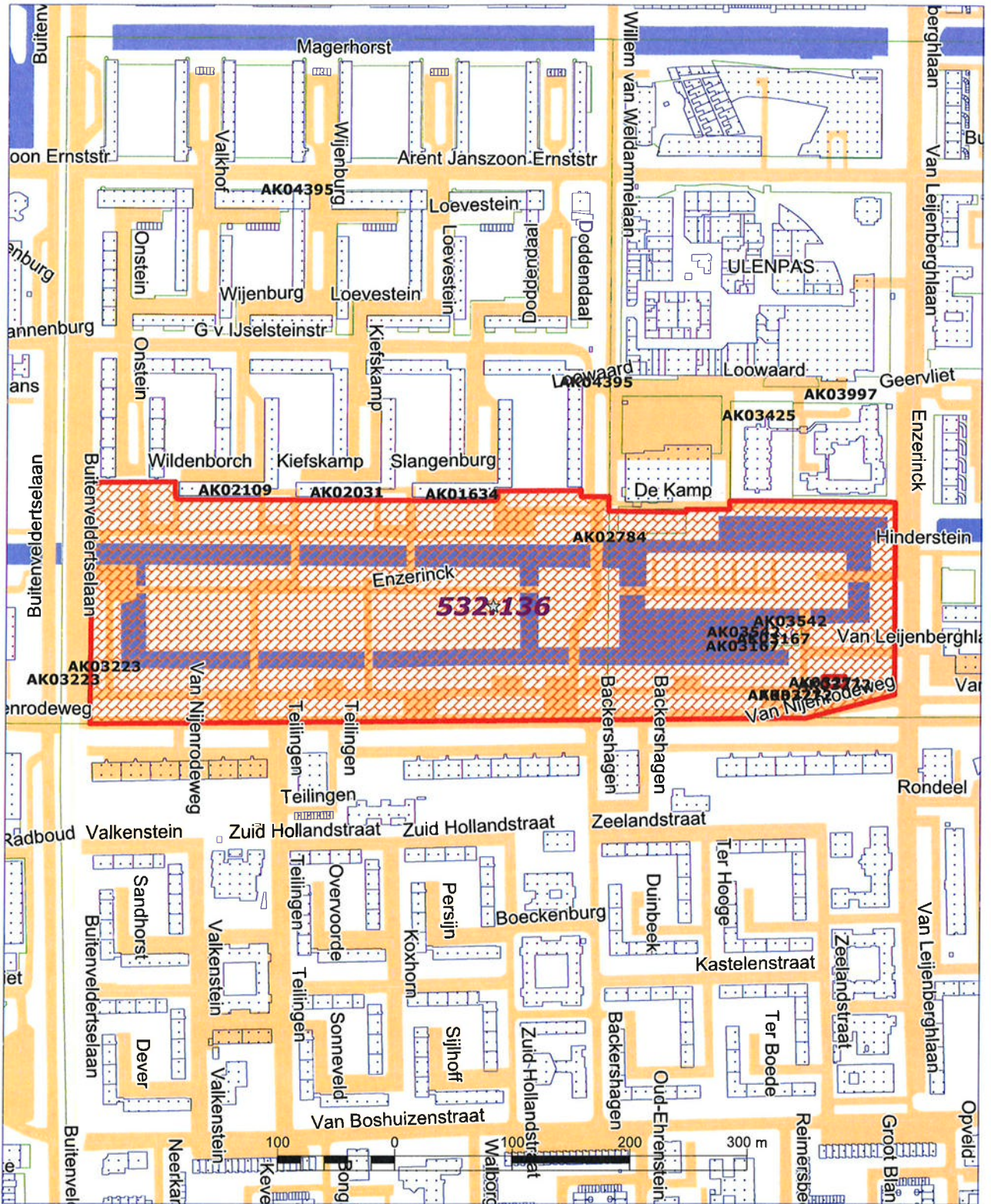
De gemeente is daarbij bevoegd gezag. Voor wijzigingen die verder gaan dan gewoon onderhoud moet bij de gemeente een vergunning worden aangevraagd. Ingrijpende wijzigingen worden door de gemeente ter advisering voorgelegd aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Ook is het mogelijk om plannen in een voorstadium te bepreken met het Bureau Monumenten en Archeologie van Amsterdam en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het gaat daarbij om sloop, herbesteding, reconstructie en om wijzigingen die dusdanig omvangrijk zijn dat zij gevolgen kunnen hebben voor de monumentale waarde van het gehele monument of voor een aanzienlijk deel ervan.

De gemaakte opmerkingen over de beschrijving van het monument zijn verwerkt; de beschrijving maakt echter geen deel uit van dit besluit.

CONCLUSIE

Geconcludeerd kan worden dat de in dit besluit aangegeven waarden bescherming op grond van de Monumentenwet 1988 rechtvaardigen.

De bijgevoegde kaart maakt deel uit van dit besluit.

- rijksmonument
 - rijksmonumentnummer
 - kadastraal perceel
 - perceelnummer
- Scale 1: 5.000
- printdatum: 18-9-2014